

Nr 319.

Av fru Nordgren m. fl., angående undantagande av tilläggspension från beskattning.

Det råder på sina håll ganska stor oklarhet bland personer, som uppbära folkpension, huruvida denna skall deklarereras för beskattning eller icke, och framför allt gäller detta i de fall där vederbörande tillerkänts s. k. tilläggspension, enligt lagen om folkpensionering. Taxeringsmyndigheterna synas i regel kräva att folkpensionerna skola medräknas i inkomsten, men många anse att detta är felaktigt och att de böra fritagas.

Att den del av folkpensionen, som grundar sig på erlagda avgifter, d. v. s. avgiftspension eller grundpension, skall upptagas som inkomst vid deklaration, torde utan vidare vara klart och häremot torde inga berättigade erinringar kunna göras. Något annorlunda ställer det sig i fråga om tilläggspensionerna. Dessa äro en form av understödsverksamhet och de pensionärer, som erhålla sådana, ha svårt att förstå att dessa tilläggspensioner skola beskattas, och att det allmänna så att säga tager tillbaka med ena handen en del av vad det skänkt med den andra. Nu är det väl närmast i de fall vederbörande, tillika med tilläggspensionen, uppbär inkomst från annat håll — av det slag som räknas som privilegierad inkomst och icke medtages vid beräkandet av tilläggspensionen, exempelvis s. k. arbetsgivarepension — som det inträffar att en folkpensionär kommer upp i ett sådant inkomstläge att han påföres skatt. I fråga om statsskatten torde flertalet folkpensionärer vara befriade från sådan. När det gäller kommunal-skatten torde det ligga något annorlunda till, ehuru det väl även härvidlag knappast kan bli tal om några nämnvärda skattebelopp, då inkomsten i flertalet fall knappast torde i nämnvärd grad överstiga de avdragsfria beloppen. Men å andra sidan måste man komma ihåg, att åldriga mäniskor, som ha mycket begränsade medel till sin försörjning, måste se på varje öre, och att några kronor ofta kunna betyda ganska mycket i deras förut knappa hushållsbudget. Mycket talar sålunda för, att personer, som erhålla tillskott från det allmänna för sitt uppehälle i form av tilläggspension, böra vara befriade från att erlægga skatt för denna. Några ekonomiska konsekvenser för det allmänna kan detta icke medföra, då det inte är några nämnvärda belopp det här rör sig om.

Nu ha vi oss väl bekant att kontanta arbetslöshetsunderstöd äro beskattningsbara, och vi medgiva gärna att det icke torde föreligga någon större skillnad i karaktär mellan dessa och tilläggspensionerna. Likaledes kunna naturligtvis fall inträffa, då en folkpensionär med högsta medgivna privilegierade inkomst, jämte högsta tilläggspension, faktiskt kan ha lika stor

inkomst som under den tid han åtnjöt arbetsinkomst, för vilken han fick skatta. Att då i ena fallet lämna inkomsten fri och i det andra beskatta den, kan naturligtvis anses olämpligt. Men, i själva verket föreligger det dock en betydande skillnad härvidlag. Inkomster, som härleda sig från arbete, kunna vara små ett år, men högre ett annat, när det gäller en person i de arbetsföra åldrarna. Och samma är förhållandet om man jämför tilläggs pensionerna med de kontanta arbetslöshetsunderstöden. Utan att taga någon ståndpunkt till huruvida dessa böra beskattas eller icke, vilja vi dock framhålla, att den arbetslöses ekonomiska förhållanden ju ibland ganska snart kunna förändras genom att vederbörande återinträder i arbete, medan den, som inträtt i pensionsstadiet på grund av ålder och arbetsoförmåga, endast i rena undantagsfall har några utsikter till en framtida förbättring av sin ställning. Folkpensionen och vad han eventuellt kan ha i form av privilegierad inkomst, är ofta det enda han har att lita sig till för sin försörjning, om han vill undvika fattigvården, vilken, huru välordnad denna än kan vara, inte gärna anlitas av en del gamla, som varit vana att klara sig själva.

Det vore därför önskligt att frågan om huruvida tilläggs pension må undantagas från beskattning, eller huruvida rent av de, som tillerkänts *högsta* tilläggs pension, över huvud taget skulle vara befriade från erläggande av skatt, toges under prövning, vilket torde kunna ske genom att frågan remitteras till kommunalskatteberedningen att av denna beaktas i samband med pågående utredning av kommunalskattefrågan.

Med anledning av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning angående frågan om huruvida och i vilken utsträckning tilläggs pension må undantagas från beskattning samt till riksdagen inkomma med de förslag i ärendet, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 23 januari 1939.

Olivia Nordgren.

Agda Östlund.

Blenda Björck.

Märta Öberg.

Hildur Humla.

Elsa Johansson.

Ruth Gustafson.